Zanim zaczniesz, przeczytaj o standardzie minimum:

Na podstawie zgodności ze standardem minimum oceniamy czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (składa się ona z 4 kryteriów: barier, działań, rezultatów i zarządzania). Zasada równości szans kobiet i mężczyzn ma na celu prowadzenie działań w taki sposób, by zrównać wartość społeczną kobiet i mężczyzn, wyrównywać prawa i obowiązki obu płci oraz zapewniać im równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju). Zasada ta jest gwarantem możliwości dokonywania życiowych wyborów, niwelując ograniczenia wynikające ze stereotypów. W przypadku projektu grantowego zasada standardu minimum dotyczy, zarówno uczestników projektu, jak i zespołu projektowego.

Standard minimum to narzędzie potrzebne nam do oceny, czy w projekcie realizowana jest zasada równości szans kobiet i mężczyzn. Pozwala nam stwierdzić czy w trakcie analizowania problemu, planowania działań i opracowywania wskaźników uwzględniłeś wpływ projektu na sytuację kobiet i mężczyzn.

Wyjątek od standardu minimum:

Projekt obejmuje zasięgiem i wsparciem wszystkie osoby: związane z konkretnym podmiotem, wyodrębnionej organizacyjnie części podmiotu, konkretnej grupy podmiotu wskazanego we wniosku (np. swoje działania kierujesz tylko i wyłącznie do dzieci w konkretnej szkole, wsparciem obejmujesz wszystkie dzieci z tej szkoły) = Zaznaczasz TAK ZAMKNIĘTA REKRUTACJA.

Organizacja wnioskodawcy posiada ograniczenia statutowe (np. klub piłkarski, który ma w statusie zapis, że członkiem może być tylko mężczyzna, grupa wsparcia samotnych ojców). Oznacza to, że w statucie (lub dokumencie mu równorzędnym) podmiotu musi być jasny zapis, że obejmuje on wsparciem jedynie osoby jednej płci = Zaznaczasz TAK PROFIL WNIOSKODAWCY

Każdy projekt będący wyjątkiem od standardu minimum potrzebuje uzasadnienia!

Jeżeli twój projekt należy do wyjątków od standardu minimum, zalecamy zaplanowanie działań, które zapewnią przestrzeganie zasady równości szans kobiet i mężczyzn (np. w formie wykładu, pogadanki, szkolenia)

JEŻELI TWÓJ PROJEKT NIE JEST WYJĄTKIEM OD STANDARDU MINIMUM PRZEJDŹ DO KOLEJNEJ STRONY I ZAZNACZ NIE.

X.1. KRYTERIA HORYZONTALNE

X.1.1. Zgodność z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn na podstawie standardu minimum

WYJĄTEK OD STANDARD U MINIMUM:	TAK – ZAMKNIĘTA REKRUTACJA	
	TAK – PROFIL DZIAŁALNOŚCI WNIOSKODAWCY	□ NIE
BARIERY:	W tym miejscu odpowiedz na pytanie, czy w wybranej grupie docelow istnieja bariery równościowe (jakie)? Używaj danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć w obszar tematycznym projektu. Warto powołać się na dane użyte wcześniej w opis problemów grupy docelowej. To właśnie tam zdefiniowałeś również problem wskazaleś na podział na płeć z podaniem konkretnych danych, badań it Oba te punkty powinny być ze sobą spójne. Podstawowe bariery równościowe to: - segregacja pozioma i pionowa rynku pracy - różnice w płacach kobiet i meżczyzn zatrudnionych na równoważny stanowiskach/ wykonujących te same obowiązki - mała dostępność elastycznych rozwiązań czasu pracy - niski udział meżczyzn w wypełnianiu obowiązków rodzinnych - niski udział kobiet w procesach podejmowania decyzji - przemoc ze względu na płeć - niewidoczność kwestii płci w ochronie zdrowia - stereotypy płci we wszystkich obszarach - dyskryminacja wielokrotna (krzyżowa), dyskryminacja ze względu na więc niż dwie przesłanki (np. kobiety powyżej 50 rż, niepełnosprawni, mniejszoś etniczne) - problemy emocjonalne u dzieci (np. brak prawidłowych wzorców zachow u dzieci z niepełnych rodzin, problemy z budowaniem rełacji, nadmieri emocjonalność, niskie poczucie wartości, stereotypowe spojrzenie mocjonalność, niskie poczucie wartości, stereotypowe spojrzenie mocjonaln	

NIE ZASYPUJ NAS WSZYSKIMI DANYMI, KTÓRE JESTEŚ W STANIE ZNALEŹĆ. PODAWAJ TYLKO TE, KTÓRE FAKTYCZNIE UDOWADNIAJĄ ISTNIENIE BARIER.

UWAGA! Może się zdarzyć, że w twojej grupie docelowej nie istnieją żadne bariery związane z nierównościami – nie jest to błąd. Należy, za pomocą danych, wykazać brak takich barier. W takiej sytuacji należy jednak zamieścić bardzo wyczerpujące i wiarygodne wyjaśnienie takiej sytuacji.

Informacje przedstawione przez Wnioskodawcę w tym polu pozwolą na ocenę pierwszego kryterium standardu minimum: "We wniosku o dofinansowanie projektu podano informacje, które potwierdzają istnienie (albo brak istnienia) barier równościowych w obszarze tematycznym interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu". Do przedstawienia informacji wskazujących na istnienie barier równościowych lub ich brak użyj danych jakościowych i/lub ilościowych w podziale na płeć w obszarze tematycznym interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu. Przy diagnozowaniu barier równościowych należy wziąć pod uwagę, w jakim położeniu znajdują się kobiety i mężczyźni wchodzący w skład grupy docelowej projektu. Dlatego z informacji, które zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie powinna wynikać nie tylko liczba kobiet i mężczyzn, ale także odpowiedź m.in. na pytania: Czy któraś z tych grup znajduje się w gorszym położeniu? Jakie są tego przyczyny? Czy któraś z tych grup ma trudniejszy dostęp do edukacji, zatrudnienia, szkoleń itp.?

Działania jakie tu opiszesz muszą być odpowiedzią na diagnozę barier.

Nie podawaj tu działań jakie zaplanowałeś w stosunku do personelu projektu (te wpisz w pole poniżej – Zarządzanie).

Szczególną uwagę należy tutaj zwrócić na działania na etapie procesu rekrutacji. Konieczne jest podanie sposobu w jaki dopasowałeś odpowiedni formy wsparcia dla uczestników projektu wobec zdiagnozowanych nierówności

DZIAŁANIA:

Jeżeli zdiagnozowałeś istnienie barier podaj jakie działania zaplanowałeś w realizacji projektu, których efektem będzie zmniejszenie tych barier (np. zajęcia z majsterkowania dla kobiet, a z szycia dla mężczyzn, efektem tego będzie poszerzenie zainteresowań na takie, które wykraczają poza zajęcia związane stereotypowo z płcia; zajęcia z gotowania dla mężczyzn – efekt mężczyźni w większym stopniu zaangażują się w wypełnianie obowiązków domowych; zajęcia z planowania budżetu dla kobiet – wzrost udziału kobiet w procesach decyzyjnych w ich domach; indywidualne wsparcie psychologiczne dla dziewczynek – ułatwienie i nauka budowania poprawnych relacji z otoczeniem).

Jeżeli nie zdiagnozowałeś żadnych barier, wpisz tu działania jakie zastosujesz, aby na żadnym z etapów projektu takie bariery się nie pojawiły (np. warsztaty dot. nierówności płciowej, stereotypów).

Informacje przedstawione przez Wnioskodawcę w tym polu pozwolą nam na ocenę drugiego kryterium standardu minimum: "Wniosek o dofinansowanie projektu zawiera działania odpowiadające na zidentyfikowane bariery równościowe w obszarze tematycznym interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu" albo ocenę trzeciego kryterium standardu minimum: "W przypadku stwierdzenia braku barier równościowych wniosek o dofinansowanie projektu zawiera działania zapewniające przestrzeganie zasady równości szans kobiet i mężczyzn, tak aby na zadnym etapie realizacji projektu nie wystąpiły bariery równościowe". Jeśli Wnioskodawca zdiagnozuje bariery równościowe, należy wskazać, jakiego rodzaju działania zostaną zrealizowane w projekcie na rzecz osłabiania lub niwelowania zidentyfikowanych barier równościowych. Zaplanowane działania powinny odpowiadać na te bariery. Szczególną uwagę przy opisie działań należy zwrócić na rekrutację do projektu i dopasowanie odpowiednich form wsparcia dla uczestników/ek projektu wobec zdiagnozowanych nierówności. Jeśli Wnioskodawca zidentyfikuje brak barier równościowych, należy wskazać działania zmierzające do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn, aby na żadnym etapie realizacji projektu te bariery się nie pojawiły. W tym polu nie należy opisywać działań na rzecz personelu projektu - te działania opisz w polu "Zarządzanie".

Opisz jakie rezultaty dały zaplanowane przez ciebie działania. Sekcja ta jest podsumowaniem dwóch poprzednich. W opisie barier – opisujesz problem, w działaniach przedstawiasz, co z tym zrobisz, natomiast tu w rezultatach opisujesz skutek tych działań. Spójrz na powyższe przykłady. Jeżeli jako barierę oznaczyłeś np. niskie uczestnictwo mężczyzn w obowiązkach domowych, to w działaniach możesz wpisać np. warsztaty kulinarne/krawieckie. Tutaj natomiast wpisz rezultat – czyli, że dzięki temu, że mężczyźni nauczyli się gotować/ szyć mogą w większym stopniu włączyć się w obowiązki domowe wykorzystując nabyte umiejętności.

REZULTATY

Dużo przydatnych informacji dotyczących zasady równości szans kobiet i meżczyzn znajdziecie tu:

https://www.pois.gov.pl/media/21342/Podrecznik_rownosc_szans_kobiet_i_mezc zyzn_2014_2020.pdf

Informacje przedstawione przez Wnioskodawcę w tym polu pozwolą nam na ocenę czwartego kryterium standardu minimum: "Wskaźniki realizacji projektu zostały podane w podziale na pleć i/lub został umieszczony opis tego, w jaki sposób rezultaty projektu przyczynią się do zmniejszenia barier równościowych istniejących w obszarze tematycznym interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu". Wartości docelowe wskaźników w postaci liczby osób należy podać w podziale na płeć. W tym polu ewentualnie dodatkowo należy wskazać, w jaki sposób rezultaty przyczyniają się do zmniejszenia barier równościowych istniejących w obszarze tematycznym interwencji i/lub zasięgu oddziaływania projektu.

W tym miejscu musisz przedstawić działania, które planujesz przeprowadzić w celu zapewnienia realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w procesie zarządzania projektem.

ZARZĄDZA NIE:

Dobrym pomysłem jest poinformowanie nas, że personel projektu zostanie przeszkolony w zakresie przestrzegania tej zasady i będzie potrafił realizować ją w codziennej pracy (tzn. że działanie jakie zaplanowałeś to szkolenie osób zaangażowanych w projekt w zakresie możliwości i sposobów zastosowania zasady równości kobiet i mężczyzn, ważne żeby takie szkolenia odnosiły się również do problematyki twojego projektu).

Równościowe zarządzanie nie oznacza zatrudnienia w projekcie 50% kobiet i 50% mężczyzn (stosowanie kryterium płci w trakcie rekrutacji pracowników

jest niezgodne z prawem, stosowanie zasady równych wynagrodzeń za jednakową pracę jest obowiązkiem wynikającym z prawa pracy). Chodzi raczej o działania wyrównujące szanse np. kobiety pracujące przy projekcie mogą mieć zapewnione przerwy na karmienie piersią, elastyczny czas pracy (elastyczne formy zatrudnienia)/ home office, który poprawi możliwość godzenia życia zawodowego z osobistym. Projekt to sprawa bardzo indywidualna i działania jakie planujesz muszą być dopasowane do konkretnego projektu. Staraj się unikać tworzenia zespołów jednopłciowych.

Uwaga: jeśli zadeklarujesz, że osoby zaangażowane w projekcie będą korzystać z elastycznych form zatrudnienia/ czasu pracy – wskaż dokładnie jakie działania podejmiesz, żeby to zrealizować (samo zatrudnienie na umowę zlecenie/ o dzieło nie jest równoznaczne z zastosowaniem rozwiązań godzących życie osobiste z zawodowym.

Informacja, że projekt będzie zarządzany równościowo to za mało!

Informacje przedstawione przez Wnioskodawcę w tym polu pozwolą nam na ocenę piątego kryterium standardu minimum: "Wniosek o dofinansowanie projektu wskazuje, jakie działania zostaną podjęte w celu zapewnienia równościowego zarządzania projektem". Należy wskazać, w jaki sposób Wnioskodawca planuje zapewnić realizację zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach procesu zarządzania projektem. Wnioskodawca powinien określić konkretne działania, jakie zostaną podjęte w projekcie w ww. obszarze. Równościowe zarządzanie projektem polega przede wszystkim na zapewnieniu, że osoby zaangażowane w realizację projektu (np. personel odpowiedzialny za zarządzanie, personel merytoryczny, personel wykonawcy) posiadają odpowiednią wiedzę w zakresie obowiązku przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i potrafią stosować tę zasadę w codziennej pracy przy projekcie. Zdobycie tej wiedzy może się odbyć poprzez poinformowanie osób zaangażowanych w realizację projektu na temat możliwości i sposobów zastosowania zasady równości kobiet i mężczyzn w odniesieniu do problematyki tego konkretnego projektu oraz wykonywanych przez zespół projektowy obowiązków związanych z prowadzeniem projektu. Działaniem podjętym na rzecz równościowego zarządzania może być np. zapewnienie takiej organizacji pracy zespołu projektowego, która umożliwia godzenie życia zawodowego z prywatnym (w tym organizacja pracy uwzględniająca elastyczne formy zatrudnienia lub godziny pracy – o ile jest to uzasadnione potrzebami w ramach projektu). Równościowe zarządzanie projektem nie polega na zatrudnieniu do obsługi projektu 50% mężczyzn i 50% kobiet, ani na zwykłej deklaracji, iż projekt będzie zarządzany równościowo.

X.1.2. Zgodność z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Zamieść tu informacje:

DOSTĘPNOŚĆ PROJEKTU:

- czy w ramach projektu zapewnisz dostępność architektoniczną np. czy w ramach spotkań otwartych (nie wymagających rejestracji uczestników) i w trakcie prowadzenia wszystkich działań zaplanowanych w projekcie zapewniasz ich realizację w budynkach dostępnych architektonicznie dla osób z niepełnosprawnościami?

- czy w ramach projektu zapewnisz dostępność cyfrową (czy wszystkie zasoby cyfrowe wykorzystywane w ramach projektu np. strony internetowe, dokumenty elektroniczne, materiały multimedialne będą spełniać kryteria dostępności na poziomie co najmniej AA wg standardów WCAG 2.0)?
- jeżeli w budynku, w którym będziesz realizować projekt/ znajduje się biuro projektu znajduje się bariera (np. schodek), możesz wskazać własny sposób na rozwiązanie tego problemu (np. w razie potrzeby na schodek zamontowana będzie przenośna rampa do podjazdu).
- jeżeli nadal masz problem z uzupełnieniem tego pola zobacz materiały pod tym adresem: http://www.power.gov.pl/strony/o-programie/fundusze-
   europejskie-bez-barier/realizuje-projekt/

W praktyce może to wyglądać tak:

Projekt będzie realizowany zgodnie ze Standardami dostępności dla polityki spójności 2014-2020, w każdym przypadku, w którym dany standard będzie dotyczył działań realizowanych w projekcie.

LUB

Klub młodzieżowy prowadzony będzie w pomieszczeniach dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wszystkie spotkania informacyjne i promocyjne prowadzone będą w salach bez barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.

Biuro projektu będzie prowadzone w pomieszczeniu w pełni przystosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych *lub*: W przypadku braku możliwości dotarcia osób niepełnosprawnych do biura projektu, zorganizowana będzie możliwości spotkania w obiekcie dostosowanym do potrzeb osoby niepełnosprawnej.

Wnioskodawca powinien wskazać w niniejszym polu m.in. informację, że projekt będzie realizowany zgodnie ze Standardami dostępności dla polityki spójności 2014-2020, w każdym przypadku w którym dany standard będzie dotyczył działań realizowanych w projekcie. Dostępność to właściwość środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz towarów i usług, pozwalająca osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. W polu należy opisać: a. czy w ramach projektu zapewnisz dostępność architektoniczną, tj. czy spotkania otwarte, niewymagające rejestracji uczestników/ek, oraz wszystkie działania świadczone w ramach projektów, w których na etapie rekrutacji zostały zidentyfikowane możliwość udziału osób z niepełnosprawnościami, realizowane będą w budynkach dostępnych architektonicznie dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie z Ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w szczególności z art. 5 ust. 1 tej Ustawy, który określa warunki projektowania i budowania oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz z zasadami wiedzy technicznej; b. czy w ramach projektu zostanie zapewniona dostępność cyfrową, tj. czy wszystkie zasoby cyfrowe wykorzystywane w ramach projektu (np. strony internetowe, platformy e-learningowe, dokumenty elektroniczne, materiały multimedialne itp.) będą spełniać kryteria dostępności (wg standardów WCAG 2.0 co najmniej na poziomie AA).

Opisz zgodność swojego produktu/ usługi z koncepcją uniwersalnego projektowania. Wskaż czy jest ona dostępna dla osób z niepełnosprawnościami.

Nie musisz przedstawiać nam tu prawa budowlanego. Wystarczy, że poinformujesz nas o tym, czy miejsca w których planujesz realizację działań / produkty działań / realizowane usługi są dostosowane do potrzeb osób z różnym niepełnosprawnościami bez potrzeby dodatkowej adaptacji.

ZGODNOŚĆ PRODUKTÓW PROJEKTU Z KONCEPCJĄ UNIWERSALNEGO PROJEKTOWANIA:

W praktyce może to wyglądać tak:

W projekcie nie przewiduje się wytworzenia nowych produktów. Natomiast klub młodzieżowy/ klub seniora/ Twój projekt spełniać będzie zasady uniwersalnego projektowania. Klub/Twój projekt będzie dostępny dla wszystkich osób, w tym również dostosowany do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Będą zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania opartego na ośmiu regułach: 1. Użyteczność dla osób o różnej sprawności, 2. Elastyczność w użytkowaniu, 3. Proste i intuicyjne użytkowanie, 4. Czytelna informacja, 5. Tolerancja na błędy, 6. Wygodne użytkowanie bez wysiłku, 7.Wielkość i przestrzeń odpowiednie dla dostępu i użytkowania, 8. Percepcja równości.

LUB

Wszystkie produkty projektu będą zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania. Materiały dydaktyczne oraz zakupiony sprzęt ze środków EFS będzie dostępny dla wszystkich osób i będzie mógł być wykorzystywany przez wszystkich użytkowników w możliwie jak największym stopniu, bez potrzeb adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Podczas planowania pozyskania materiałów i sprzętu, założono, że mają one służyć wszystkim osobom, o różnych potrzebach funkcjonalnych, w tym dla osób z niepełnosprawnościami.

Należy wskazać, czy produkty projektu (towary, usługi) są dostępne dla wszystkich osób, w tym również dostosowane do zidentyfikowanych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Uniwersalne projektowanie oznacza projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Produkty projektu muszą być zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania opartą na ośmiu regułach:

- a. Użyteczność dla osób o różnej sprawności;
- b. Elastyczność w użytkowaniu;
- c. Proste i intuicyjne użytkowanie;
- d. Czytelna informacja;
- e. Tolerancia na błedy;
- f. Wygodne użytkowanie bez wysiłku;
- g. Wielkość i przestrzeń odpowiednie dla dostępu i użytkowania;
- h. Percepcja równości.

Jeżeli uważasz, że było ciężko to, niespodzianka – tu wpisz nie dotyczy.

MECHANIZM
RACJONALNYCH
USPRAWNIEŃ:

Mechanizm racjonalnych usprawnień to konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Mechanizm ten ma na celu umożliwienie pełnego uczestnictwa w projekcie osobom o różnych potrzebach funkcjonalnych, w szczególności gdy realizacja wsparcia w środowisku dostępnym (np. budynek przystosowany architektonicznie) jest niemożliwa lub gdy koszty uzyskania dostępności za pomocą uniwersalnego projektowania są zbyt wysokie. Każde racjonalne usprawnienie należy uzasadnić z punktu widzenia trzech czynników: dysfunkcji związanej z daną osobą uczestniczącą w projekcie (np. niepełnosprawność ruchowa), barier otoczenia oraz charakteru usługi realizowanej w ramach projektu (np. utworzenie przedszkola w budynku bez ww. podjazdu). Przykładowy katalog kosztów racjonalnych usprawnień: a. koszty specjalistycznego transportu na miejsce realizacji wsparcia; b. dostosowanie architektoniczne budynków niedostępnych (np. zmiana miejsca realizacji projektu; właściwe oznakowanie budynków poprzez wprowadzanie elementów kontrastowych i wypukłych celem właściwego oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących itp.); c. dostosowanie infrastruktury komputerowej (np. wynajęcie lub zakup i instalacja programów powiększających, mówiących, kamer do kontaktu z osobą posługującą się językiem migowym, drukarek materiałów w alfabecie Braille'a); d. dostosowanie akustyczne (wynajęcie lub zakup i montaż systemów wspomagających słyszenie, np. petli indukcyjnych, systemów FM); e. asystent tłumaczący na język łatwy; f. asystent osoby z niepełnosprawnością; g. tłumacz języka migowego lub

	tłumacza-przewodnika; h. przewodnik dla osoby mającej trudności w widzeniu; i. alternatywne formy przygotowania materiałów projektowych (szkoleniowych, informacyjnych, np. wersje elektroniczne dokumentów, wersje w druku powiększonym, wersje pisane alfabetem Braille'a, wersje w języku łatwym, nagranie tłumaczenia na język migowy na nośniku elektronicznym, itp.); j. zmiana procedur; k. wydłużony czas wsparcia (wynikający np. z konieczności wolniejszego tłumaczenia na język migowy, wolnego mówienia, odczytywania komunikatów z ust, stosowania języka łatwego itp.); l. dostosowanie posiłków, uwzględnienie specyficznych potrzeb żywieniowych wynikających z niepełnosprawności. Uwaga! Jeśli Wnioskodawca realizuje projekt ogólnodostępny, nie przewiduj z góry finansowania mechanizmu racjonalnych usprawnień. W tym przypadku w polu należy wskazać "Nie dotyczy".	
INNE DZIAŁANIA RÓWNOŚCIOWE:	NIE DOTYCZY	Zaznacz nie dotyczy Jeśli Wnioskodawca planuje w ramach projektu inne działania realizujące zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, należy odznaczyć domyślnie zaznaczoną "Nie dotyczy" i opisać działania realizujące zasadę równości szans i niedyskryminacji, np. konsultowanie projektów rozwiązań/modeli ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami albo działania zapewniające dostępność cyfrową zasobów cyfrowych tworzonych w projekcie.

X.1.3. Zgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ:	Realizacja projektu powinna odbywać się z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju tzn. z poszanowaniem czynników: gospodarczego, społecznego i ekologicznego. Musisz zapewnić równowagę pomiędzy nimi. Działania jakie realizujesz mogą przyczynić się do np. - podniesienia świadomości ekologicznej uczestników projektu (nie chodzi o zmniejszenie zużycia wody/ prądu, kontrolujący nie będzie sprawdzał twoich rachunków, ale raczej o przeprowadzenie warsztatów ekologicznych, stworzenia w trakcie działań czegoś, co pozytywnie wpłynie na podniesienie świadomości ekologicznej np. uczestnicy warsztatów z szycia uszyją ekologiczne torby, których będą używać w trakcie zakupów/ rozdadzą je innym; - zapewnienie dzieciom i młodzieży np. szkoleń z zakresu prawa ochrony środowiska, gospodarowania energią, niemarnowania jedzenia i rozsądnych zakupów;
-------------------------	---

- zajęcia dot. negatywnego wpływu na środowisko np. poprzez palenie śmieci, wypalanie traw.

Możesz zaznaczyć, że w trakcie realizacji projektu będziesz używał papieru i innych materiałów biurowych z recyklingu.

Zadbaj o to, by twoje działania w tym zakresie miały namacalny, prosty do zmierzenia efekt. Było czymś, co jest fizyczne i łatwe do udowodnienia – spotkania, warsztaty, pogadanki, spektakle itd.

W praktyce może to wyglądać tak:

Projekt uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, jest zgodny z zasadami prawa krajowego i unijnego. Do jego przeprowadzenia nie potrzeba żadnych dodatkowych postępowań, pozwoleń i dokumentacji w zakresie jego wpływu i oddziaływania na środowisko naturalne.

Wnioskodawca w trakcie realizacji projektu pozostanie w poszanowaniu dla stanu środowiska naturalnego i dopełni wszelkich starań, aby realizowany projekt nie miał na nie negatywnego wpływu. W tym celu Wnioskodawca zamierza przeszkolić uczestników w zakresie dbałości o środowisko naturalne, przeciwdziałania zmianom klimatycznym i segregacji śmieci. W tym celu zaplanowane zostaną warsztaty dotyczące ekologii i przedstawienie teatralne o tematyce segregacji śmieci. W trakcie trwania projektu Wnioskodawca planuje w miarę możliwości używanie materiałów pochodzących z recyklingu.

Wnioskodawca informuje również o planowanym przeszkoleniu personelu w celu podniesienia ich świadomości ekologicznej.

Pamiętaj jednak, że to tylko przykład i każdorazowo taki opis musi być dostosowany do konkretnego projektu i działań w nim zaplanowanych!

Zrównoważony rozwój to rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie. W ramach RPO WK-P nie można realizować projektu negatywnie wpływającego na stosowanie zasady zrównoważonego rozwoju. Realizacja projektu powinna odbywać się przy poszanowaniu czynnika społecznego, gospodarczego i ekologicznego. Należy zadbać o równowagę pomiędzy nimi. Projekt powinien budzić świadomość społeczną w zakresie odpowiedzialności za środowisko naturalne. Działania realizowane w ramach projektu mogą przyczyniać się m. in. do: a. podniesienia świadomości ekologicznej uczestników/czek projektu; b. zapewnienia przedsiębiorcom doradztwa i innych usług w obszarze ekologii (np. szkoleń pracowników z zakresu prawa ochrony środowiska, gospodarki energo- i zasobooszczędnej itp.); c. poprawy stanu środowiska; d. przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i negatywnym skutkom środowiskowym z tym związanych (np. paleniu śmieci). Przykłady realizacji zrównoważonego rozwoju w projektach: a. stosowanie podczas realizacji projektu papieru i innych materiałów biurowych pochodzących z recyklingu; b. włączenie zagadnień związanych z zasadą zrównoważonego rozwoju do kształcenia (np. zajęcia dotyczące zagadnień ekologicznych dla dzieci albo przeszkolenie z zasad gospodarowania i wykorzystywania materiałów mogących stanowić zagrożenie dla środowiska w ramach kursu spawania); c. tworzenie nowych miejsc pracy w sektorach "zielonej gospodarki", tj. związanych ze środowiskiem naturalnym i energią odnawialna.

X.2. UZASADNIENIE SPEŁNIENIA WYBRANYCH KRYTERIÓW

UZASADNIENIE DLA KRYTERIUM 11 (zgodności

z LSR):

Czy wskaźnik efektywności społecznej jest określony na minimalnym wymaganym poziomie Punkt ten nawiązuje do sekcji 6 tego wniosku.

O tym jak policzyć efektywność społeczną dowiesz się tutaj: http://www.lgdchelmno.pl/wp-

content/uploads/2016/03/Za%C5%82%C4%85cznik-nr-12-

Efektywno%C5%9B%C4%87-spo%C5%82eczna-i-

zatrudnieniowa.pdf

Efektywność społeczną mierzymy u osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze społecznym lub edukacyjnym, lub zdrowotnym.

Efektywność społeczną mierzymy w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami oraz pozostałych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Efektywność społeczna nie może być niższa niż 34%

Efektywność społeczną mierzymy:

 uczestnikom projektu względem ich sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie,

- uczestnikom projektu, którzy zakończyli udział w projekcie, za zakończenie udziały w projekcie należy uznać zakończenie uczestnictwa zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie,
- w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie i skorzystali z usług aktywnej integracji.

Efektywność społeczna określa ilu uczestników projektu, po jego zakończeniu zwiększyła swoją efektywność społeczną, podjęła działania związane z próbami podjęcia pracy, aktywnego włączenia się w życie społeczne np. podjęcie wolontariatu, zapisanie się na zajęcia (kontynuacja nauki, dodatkowy kurs, nowe hobby), itp. Przykładowymi podjętymi działania są:

- Rozpoczęcie nauki;
- Zwiększenie pewności siebie i własnych umiejętności;
- Poprawa umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów;
- Podjęcie wolontariatu;
- Poprawa stanu zdrowia, zapisanie się na terapię odwykową, ukończenie takiej terapii, ograniczenie nałogów;
- W przypadku osób z niepełnosprawnościami poprawa funkcjonowania w codziennym życiu.

Efektywność społeczną weryfikujemy do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie.

No i w końcu jak to policzyć:

<u>Po pierwsze:</u> potrzebujesz dokumentów, które będą źródłem pomiaru np. opinii psychologa i umowy o wolontariat/ opinii psychoterapeuty i zaświadczenia o podjęciu nauki/ zapisaniu się do biblioteki. Katalog jest otwarty, pamiętaj jednak, że potrzebujesz zawsze co najmniej **2 dokumentów**, które potwierdzą wzrost efektywności społecznej.

	Przykład: W projekcie bierze udział 10 osób, każda z nich otrzymuje usługi aktywizacji społecznej. U 7 uczestników projektu zmierzono wzrost efektywności społecznej.
	To oznacza, że: Efektywność społeczna w tym przypadku =
	7/10* 100% = 70%
	Należy dodać, że musi być to spójne z wcześniejszym wskaźnikiem efektywności społecznej (patrz sekcja 6 wniosku)
	Efektywność społeczna jest mierzona wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze społecznym lub edukacyjnym lub zdrowotnym. Pomiar efektywności społecznej odbywa się zgodnie ze sposobem określonym w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. Wymagany minimalny poziom efektywności jest zgodny z zapisami ogłoszenia o naborze.
UZASADNIENIE DLA KRYTERIUM 10 (Lokalne	Upewnij się czy Twój projekt jest zgodny z Lokalnym Programem Rewitalizacji.
Kryteria Wyboru dla celu 2.1): Zgodność z Lokalnym	Preferowane są projekty zgodne z LPR. W większości przypadków należy tu wpisać nie dotyczy.
Programem Rewitalizacji	Preferuje się projekty realizowane na obszarze objętym Lokalnym Programem Rewitalizacji i z nim zgodne.
UZASADNIENIE DLA	W tym punkcie powinieneś udowodnić nam, że twój projekt jest innowacyjny. Wprowadza jakąś nowość w zakresie realizowanych działań, sposobu w jaki rozwiązujesz problem, proponowanych form wsparcia.
KRYTERIUM 6 (Lokalne Kryteria Wyboru dla celu 2.1):	Innowacyjność jest punktem ocenianym subiektywnie przez oceniającego.
Innowacyjność	Preferowane będą projekty, które będą innowacyjne na poziomie obszaru LSR w jednym z wymiarów: - uczestnika projektu; - sposobu rozwiązania problemu; - formy wsparcia. Z uwagi na jednofunduszowość LSR, innowacje rozumiane są jako innowacje społeczne oznaczające działania zmierzające do zmiany w zachowaniu, poprzez wprowadzanie nowych wartości, pomysłów, projektów działania, które umożliwiają odmienne rozwiązywanie

problemów społecznych oraz przynoszą pozytywne rezultaty w funkcjonowaniu jednostek i grup społecznych. Pod uwage brane będą: innowacje o charakterze procesowym, usługowym i marketingowym wpływające na zmiany sposobu oddziaływania wobec grup społecznych i jednostek. Innowacyjność rozumiana w stosowaniu podejścia, w rozwiązaniu problemu nie stosowanego do tej pory na obszarze LSR.